

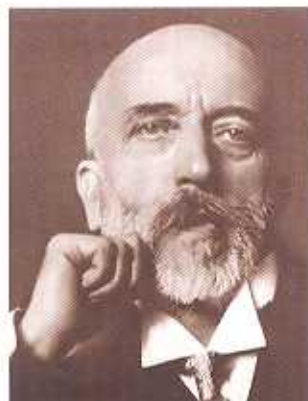

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske članica je Međunarodnog vijeća akademija tehničkih znanosti d.d. (CAETS), sa sjedištem u Washingtonu, DC, SAD od 2000. i od 2005. pridružena članica Europskog vijeća za primijenjene znanosti i inženjerstvo (Euro-CASE) sa sjedištem u Parizu, Francuska, EU.

The Croatian Academy of Engineering (HATZ) is a Member of the International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences (CAETS), Inc., Washington DC, USA since 2000, and, starting with 2005, an Associated Member of the European Council for Applied Sciences and Engineering (Euro-CASE), Paris, France, EU.

Andrija Mohorovičić – velikan hrvatske znanosti

1857. – 2007. – 150. obljetnica rođenja

Andrija Mohorovičić, geofizičar svjetskog glasa i jedan od najvećih hrvatskih znanstvenika svih vremena, rodio se prije 150 godina, 23. siječnja 1857., u Voloskom kraj Opatije. Studij matematike i fizike u Pragu upisao je 1875. Po završenom studiju predavao je na gimnazijama u Zagrebu i Osijeku te na Nautičkoj školi u Bakru. 1892. g. postaje upraviteljem Meteorološkog opservatorija na Griču. Za doktora filozofije promoviran je na zagrebačkom Sveučilištu 1893., a 1910. godine postaje naslovnim izvanrednim sveučilišnim profesorom te na Mudroslovnom fakultetu predaje kolegije s područja geofizike i astronomije. 1893. postaje dopisni, a 1898. pravi član Akademije. Umirovljen je 1921. godine.

U početku svoje karijere Andrija Mohorovičić bavi se meteorologijom. Rad usmjeruje na tri područja – znanstveno tumačenje pojedinih meteoroloških pojava, ujedinjavanje i vođenje čitave meteorološke službe tadašnje Hrvatske i Slavonije, te proširivanje aktivnosti opservatorija i na ostala područja geofizike, posebno na seizmologiju. Od meteoroloških se radova posebno ističu oni o opažanju oblaka i cirkulaciji zraka, o tornadu kod Novske i Čazme te o klimi Zagreba. Nedavno je otkriveno da je Mohorovičić prvi opisao atmosferski rotor s horizontalnom osi, kakav se povremeno formira i pri puhanju bure na sjevernom Jadranu. U dnevnim je novinama prvi objavljivao prognoze vremena.

Nakon prijelaza u 20. stoljeće Mohorovičićev znanstveni interes okreće se gotovo isključivo problemima seizmologije u kojoj stječe svjetsku slavu. Analizom popuskog potresa od 8. listopada 1909. Mohorovičić je posebno unaprijedio spoznaje o mehanizmu rasprostiranja valova blizih potresa kroz Zemlju. Tom prilikom prvi je u svijetu na osnovi analize seizmograma utvrdio plohu diskontinuiteta brzina potresnih valova koja odjeljuje koru od plašta Zemlje. Njemu u čast ta je ploha nazvana Mohorovičićevim diskontinuitetom, a njegovo je postojanje potvrđeno na čitavoj Zemlji. *Ovo otkriće bez sumnje je najvažnija znanstvena spoznaja ikada objavljena u jednom hrvatskom časopisu.* Mohorovičić je zagrebačku seizmološku postaju početkom 20. stoljeća opremio najmodernijim seizmografima, čime ju je doveo na razinu najbolje opremljenih u svijetu. Nabavkom preciznih opservatorijskih ura uspostavio je u Hrvatskoj i službu točnog vremena.

Nastavak na sljedećoj stranici

SADRŽAJ

Andrija Mohorovičić – velikan hrvatske znanosti	1
Sporazumi o izboru Centra za vozila Hrvatske d.d. za podupirućeg člana HATZ	2
Nuklearne elektrane i njihov potencijalni značaj za Hrvatsku	3
Izveštje s 22. godišnje (izbome) skupštine HATZ	4
Program rada HATZ za 2007.	5
Nagrade HATZ za 2006.	6
Državna nagrada za znanost – prof. dr.sc. Burda Vasić-Rački	7
Adolf Martens medalja dodijeljena akademiku Božidaru Liščiću	8
3rd International Textile, Clothing & Design Conference 2006	9
Dvorci i ljetnikovci – kulturno naslijeđe kao pokretač gospodarskog razvoja	9
Međunarodni kongres Energija i okoliš 2006	10
Energetske perspektive do 2050. SVLJET – EUROPA – HRVATSKA	11
Tiskarstvo 07	11
Izveštje o radu XX. hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera	12
Proglašen je "DAN INŽENJERA" u Mađarskoj	14
Drugi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva	15
Prikaz seminara "Novi materijali – svojstva i primjena"	17
Aktivnosti Akademije vezane uz obilježavanje Godine Nikole Tesle	17
Euro-CASE Board Meeting N° 30	18
Dodjela godišnjih nagrada National Academy of Engineering (NAE)	19
Posjet članova (NAE)	20
Uvrštenje Annual 2006 of the Croatian Academy of Engineering u indekse ISI Proceedings	20
Nacionalna sigurnost i perspektive prometa u Republici Hrvatskoj – National Security and Transport Perspectives in Croatia	21
Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske MZOS RH	21
Osvrt na brošuru "Pregled dostignuća siječanj 2004. – travanj 2007."	22
Annual 2006 of the Croatian Academy of Engineering	23
Metode povećanja iscrpka nafte	24
Intelligent Textiles for Personal Protection and Safety	25
Biblioteka HATZ	25
In memoriam prof. dr.sc. Vladimir Mujčević	26
In memoriam prof. dr.sc. Siniša Ban	27
Euro-CASE Annual Report 2006	28

Opća je odlika djela Andrije Mohorovičića kritičnost u radu. Volio je spajati opažanja s teorijom, ali nikada nije teoriju pretpostavljao motrenju. Iako samozatajan, bio je sjajan organizator pa upravo njemu zahvaljujemo osnivačke seizmološke i meteorološke službe u Hrvatskoj. Zagrebačka je seizmološka škola u svijetu poznata već cijelo stoljeće, a od Mohorovičića potječe i tradicija dodiplomskog geofizičkog obrazovanja po kojoj se Sveučilište u Zagrebu izdvaja među malobrojne u svijetu. Njegove misli i ideje bile su istinski vizionarske i došle su do izražaja često tek desetljećima kasnije (djelovanje potresa na zgrade i protupotresna gradnja, iskorištavanje energije bure, modeli Zemlje i atmosfere, duboki potresi, obrana od tuče...). Godine 1970. njemu u čast nazvan je i krater polumjera 77 km na tamnoj strani Mjeseca, a 1996. i asteroid br. 8422. U najnovije vrijeme njegovim se imenom

naziva i diskontinuitet između kore i plašta na Mjesecu i Marsu. Geofizički zavod PMF-a u Zagrebu također nosi njegovo ime, kao i gimnazija u Rijeci, osnovna škola u Matuljima te nekoliko ulica u hrvatskim gradovima, a na rektorskom lancu Sveučilišta u Zagrebu nalazi se i medaljon s Mohorovičićevim likom. *Andrija Mohorovičić je, kao tek rijetko koji naš učenjak, cijelu znanstvenu karijeru napravio u Hrvatskoj, a svojim je otkrićima zadužio čitav svijet. On spada među najveće hrvatske znanstvenike svih vremena, a svjetski ga geofizičari bez dvojbe vrstavaju među istaknute velikane seizmologije 20. stoljeća.*

Pripremio:
prof. dr.sc. Marijan Herak
Sveučilište u Zagrebu,
Prirodoslovno-matematički fakultet

Sporazum o izboru Centra za vozila Hrvatske d.d. za podupirućeg člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske

Dana 2. srpnja 2007. godine potpisan je Sporazum o izboru Centra za vozila Hrvatske d.d. za podupirućeg člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske u prostorijama Doma HATZ.

Predsjednica Uprave Centra
za vozila Hrvatske d.d.
gospođa Ida Laić, dipl. oec.

 SPORAZUM O IZBORU CENTRA ZA VOZILA HRVATSKE D.D. ZA PODUPIRUĆEG ČLANA AKADEMIJE TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE	
ČLANAK 1.	
NA OBRZNU INICIJATIVE PODNIMATELJE CENTRA ZA VOZILA HRVATSKE D.D. (U DALJNEM TEKSTU CENTAR) ZA PODUPIRUĆEG ČLANA AKADEMJE TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE (U DALJNEM TEKSTU HATZ), PROJEKAT JE UVID U PRAXI IZABRAN CENTRA, KAO IJEDNAKO DOLJE PREDLOŽENE SURADNJE, POSLIJE OBIMNIH SASTANAKA I DREBU, MEDIOVNIKA CENTRA I HATZ, UPRAVA HATZ NA SVOJOLJEDINIOI ODKLONU DA, SVIBNJA 2007. GODINE UPOVJOLJA JE PRIKLADNO OVOJ SPORAZUMU TE DA PREDSDJENIŠTVO HATZ ZABIRE ZA PODUPIRUĆEG ČLANA HATZ PREMA ČL. 30. STATUTA HATZ.	
ČLANAK 2.	
CENTAR PRIHVATA STATUT HATZ I SVE NISODVE PRATEĆE AKTE TE SE POTPHODI NA OVOJ SPORAZUMU DAVEZELLE DA ČE NI SE ZA VJEME TRAJANJA OVOJ SPORAZUMU U ČVJELOSTI PRIKUPJAVAT.	
ČLANAK 3.	
HATZ SE OVEZUJE DA ČE NA SVIM MJESTIMA NA KOJIMA SE NALAZI PORIL PODUPIRUĆI ČLANOVA BITI, PREMA ASOCEDNOJ SLJEDBI NAVJEDENI I NAZI CENTRA.	
ČLANAK 4.	
CENTAR ČE IZ SVOJIH SREBETAVA ZA IZVJŠENJE PROGRAMA HATZ U 2007. GODINU UPLATITI NAKUPNIOI SLJEDBECE IZDORU:	
ZA AKTIVNOSTI IZVJŠENJA PROGRAMA HATZ	10.000 KUNA (DESETTILJUĆA KUNA)
ZA AKTIVNOSTI ZAHLADE HATZ	10.000 KUNA (DESETTILJUĆA KUNA)
NAKUPNIOI ZA DVIJE KASRADE MLADIH STRANJENJČINA „VERA JOHAN DEB“	10.000 KUNA (DESETTILJUĆA KUNA)
SVEUKUPNO ČE U 2007. GODINI CENTAR UPLATITI NA OBRZNU, PREDPHODNO ISTOPRIVLJENJO BLAGU OD STRANJE HATZ 30.000 KUNA (TRIDESTTILJUĆA KUNA) ZA NAKUPNE NAVJEDENE U OVOJ ČLANOK.	
ČLANAK 5.	
PREDSTAVNIKI HATZ, I CENTRA PORED AKTIVNOSTI SPOMJENJH U ČLANOK 4. OVOJ SPORAZUMU SUGLAVNI SU DA SE SURADNJA ODPHVAĆUJE I NA PROGRAMU OBLJČIVJENJO OBRPHOVANJA, IZDORU EKSPERTIZA KOJE SU CENTAR RABIO U PROMOTIVNE NAKUPNE I CENTRA I HATZ, OBRPHOVANJE ZAJEDNJKIM SODNJKIM I RABOM SODNJKIM TE ODPHJE SUDNJKIM, ODOBROVENE PROGRAME.	
IZVJŠENJE AKTIVNOSTI U ČLANOK 5. NIJE OBRPHOVANJO ČLANOKOM 4. OVOJ SPORAZUMU TE SE O NJIMA SODNJE ZABERNE DO URE KOJE ODOBRAVA UPRAVA HATZ HATZ I CENTAR SU SUGLAVNI DA ČE PROF. DR. SC. MILUTINKO PERIĆ, ČLAN SUDNJKIM HATZ BITI, KODRINATOR AKTIVNOSTI U PRUKUJI OVOJ ČLANOK SPORAZUMU.	
ČLANAK 6.	
SPORAZUM SE ZAKLJUČUJE NA ROK OD 5 GODINA I POČETNOJ VAŽENJA 2007. GODINE I VOJE SE OZ OBRPHOVANJE SUGLAVNOSTI PRODUKTI I ZA NAREĐENO RAZDODLJE. U SUDJUKU DA JEDNA STRANA ŽELI, PREDPHUTI OVOJ SPORAZUMU, OBRPHOVANJE DRUGU STRANU DA SE I, SUDJUKOM NAREĐENO GODINE PREDLJE PREKO SPORAZUMU, OBE STRANE SU SUGLAVNE DA ČE DO 31. PROSINCA TRJEDUJE, GODINE ISPHUVAVATI SVE ODPHJE PREKUZETE OVOJ SPORAZUMU.	
ČLANAK 7.	
NA SUDPHSTVOI HATZ U 2008. GODINI CENTRU ČE SE SVEČANO UPLATITI ODLUKA O PRIJAMU ZA PODUPIRUĆEG ČLANA HATZ, A DO TADA ČE OBRZNU ZA SURADNJU BITI OVOJ SPORAZUMI KOJI ČE SE POTPHRATI POSLIJE UVPKUPJANJA NA KAREĐNOJ SUDNJKIOI PREDSDJENIŠTVA HATZ U IPRNU 2007. GODINE.	
ČLANAK 8.	
U SUDJUKU NODUČI PROBLEVA U POKUPRSTVOU OVOJ SPORAZUMU OBE STRANE SU SUGLAVNE DA ČE ISTE RJEŠAVATI, I POKUPRSTVOU ODOBROVOM, A KAO TO NE BI BILJO RIZIKUJE PR HVAZANJE KADPHKŠNENTI KUDA U ZAGREBU.	
ČLANAK 9.	
OVOJ SPORAZUMI JE IZABREN U 4. ČETIRI ISTOPHJETNA PRIKLUPERA, OD KOJH SVAKA STRANA ZABERJAVI PO DVA PR HVAJKA.	
U ZAGREBU, 03. SRPHNU 2007. R.	
ZA CENTAR: PREDSDJENICA UPRAVE IDA LAIĆ, DIPL. OEC.	ZA HATZ: PREDSDJENIK PROF. DR. SC. ZLATKO KRIVŠTAL